עירובין סח: ק.], ג) [מ

דליתה במשנה דתרומות

פ"ב מ"ג שפיר גרסינן דתניא], ד) ב"ק עא. חולין

טו. בילה יו: תרומות פ"ב

ותוספתה דשבת פ"ג],

ה) [בכת"י נוסף: נמי.], ו) [משום פלוגתא דר"י

דליתא בתרומות פ"ב מ"ג

ק) ובמדבר יטו. ע) וב"ה לה.], י) [שמות כא], יא) [בדפו"ר גר' ול"ל

גרסינן ובדפוס זיטמיר

ועי׳

יד) [נ״ק לח:],

[סנהדרין

ספרים דמוגה שאין זה כעין מהר"ם

משנה למלך

גזילה יו) [נראה של"ל ולפי.],
יח [יתר באור כתבו תוס"

סנהדרין פ: ד"ה עובר

ותוס' ב"ק מז. ד"ה מ"ע גופא ועי' תוס' זבחים קיד.

גופנו של הוס ברול למחוק היא רש"ש.], למחוק היא רש"ש.],

ל (בתוספתא דמסכתין פ"ג ה"יב ועי לעיל ע"א

תום ד"ה ותני],

דניתם בערונה. שפיר גרסינן דתו 1) תרומות פ"ב

ןתוספתה דשבת

בה א מיי' פ"י מהל' פרה אדומה הל' ה ופ"ז מהל' חובל ומזיק הלכה ה: נמ ב מיי פ"ג מהלי גזילה הלכה ד סמג עשין עג ולאוין קל טוש"ע ה"מ סימן שסג סעיף א: ג ד מיי׳ פ״ו מהל׳ שבת הלכה כג סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סימן שיח סעיף א: סא ה מיי פ"א מהלי

גליון הש"ם תום' ד"ה תיובתא. טי׳ ב"ק דף מז ע"א חד"ה מ"ט גופא ומליט ג"כ

מיובתה ובתר הכי המרינו

שמטה ויובל הל' יב

מוסף רש"י המבשל בשבת בשוגג יאכל. אפילו נו ניוס (כתובות לד. ב"ק עא. חולין מה) אפילו הוא עלמו ק שם חולין שם) **ולין**:"ק לריך להמתין עד הערב בכדי שיעשו, דהא דאמרינן בעלמא לערב בכדי שיעשו, לית ליה לר"מ אלא היכא דעבד ישראל איסורא יב היכו לעבר ישומל לישות ו ובמזיד דאיכא חיובא, דלא נמטייה הנאה מאיסורא, . אבל בשונג לא (חוליו וחח). לוכנ כטונג נמן (ווזפין שם). במזיד. דחיכה היסורה, לא יאכל. בו ביום עד שתחשר בכדי שיעשו. והוא הדין לאחרים נמי דאסור למיכליה בו ביום, דטעמא משום דלא נמטייה הנאה מאיסורא הוא וכי שהי לאורתא בכדי שיעשו לא מטי לו הנאה מיניה, איידי דתנא רישא בדידיה דאשמעינן רבותא להיתרא, תני נמי סיפא בדידיה (שם וכעי"ז ב"ק עא.) או: לא יאכל הוא משום קנם **אבל אחרים אוכלין** (חולין קטו. וכעי"ז כתובות לד.). ר' יהודה אומר בשוגג יאכל. הוא למוצאי שנת ולא בו ביום דקנסינן שוגג אטו מזיד (כתובות שם) וכו ביום לא הוא ולא ובו ביום נמ ישוח ולמ אחרים (ב"ק עא.) דאע"ג דבשוגג חיוב סקילה ליכא, עבירה מיהא איכא ובעינן בכדי שיעשו, דלא נמטייה מעבירה, למיתני סיפא לא לאחרינא שרי, דאיהו דעבד איסורא קנסוהו רבנן אבל אחרינא לא, תני נמי רישא בדידיה (חולין טו.). במזיד לא יאכל. הוא, במזיד לא יאכל. הות, עולמית. לכל לחליס לוכליס (ב"ק עא ובעי"ז בתובות שם). ר' יותנן אומר בשוגג יאכל למוצאי שבת לאחרים. לישראל ורחורות וחחו בכדי שיעשו, כרי יהודה לנוסף ליה עבירה אף בשוגג, ועדיפא מדר' יהודה, דאילו ועדיפח מדרי יהודה, דחינו ר' יהודה שרי ליה לאוכתא אפילו לדידיה, ולא קנים שוגג אטו מזיד, הלכך איהו דעבד איסורא קנסו רבנן, אחריני דלא עבדי איסורא לא קנסו, אלא בכדי שיעשו ימתינו דלא ניתהני מעבירה (חולין שם). במזיד לא יאכל עולמית. לאו משום קנסא הוא, דהא אחריני לא עבוד איסורא, אלא מקראי יליף לה כ' יוחנן (שם). לא לו ולא לאחרים.

שראל, אבל מוכרו ונותנו

לעובד כוכבים (כתובות

שפשע להסיח דעתו מחמת מלאכה אפילו הכי פטור מדיני אדם: בודן הוא וממון מעליא בעי לשדומי. מימה דהיכי מדמי הכא דממילא למטמא בידים דנהי

דנטמאת מאליה אומר לו הרי שלך לפניך דהא המכחיש בהמת חבירו באבניסים או במלאכה חייב ב ובהכחשה ממילא או פירות שהרקיבו מקלתסידי אומר לו הרי שלך לפניך הואיל ועדיין הם בעין ולא קנאם בשינוי וי"ל דכיון דהיוק שחינו ניכר שמיה היוק א"כ חשיב ליה כאילו הוא ניכר ואם כן אין לך שינוי גדול מזה וקנאם הגזלן בשינוי ולריך לשלם בממון מעליא ושמין שי כעין שגזל ולא מצי אמר ליה הרי שלך לפניך וא"ת בהגחל קמא (ב"ק דף נח:) דבעי לאוקמי הך משנה דגזל מטבע ונפסל כר' יעקב דאמר החזירו שומר אחר שנגמר דינו מוחזר ודחי רבה דכ"ע אמרינן באיסורי הנאה הרי שלך לפניך דח"כ לפלגו בחמץ בפסח אלא הכא בגומרין דינו של שור שלא בפניו קמיפלגי רבנן סברי אין גומרין דינו של שור אלא בפניו דאמר ליה אי אייתיתיה ניהלי הוה מעריקנא ליה לאגמא השתא אתפסתיה לתוראי ביד מאן דלא מלינא לאישתעויי דינא בהדייהו משמע דחייב משום דאתפסיה בידים וכן פירש בקונטרס בס"פ ד' וה' (שם דף מה.) והשתח חי חשיב ליה היוק שאינו ניכר אפי׳ אתפסיה בידים פטור כדמוכח הכאשי ואי חשיב היוק ניכר אפילו תפסוהו ב"ד מאליהן ולא אתפסיה בידים למה יפטר וכי לא היה לו לשומרו שלא יבא לידי כך ועוד אם כשתפסוהו מאליהן פטור גם כי מתפיסו בידים יהא פטור דקוף קוף אפילו לא היה מתפיסו היו תופסים חותו מאיליהם ולא הפסידו הבעלים כלום בתפיסתו ונראה דאתפסתיה לתוראי אפי׳ לא אתפסיה בידים אלא ־ כלומר אתפסתיך גרמת להתפים שלא שמרתו מתפיסת ב"ד ולרבנו כיוו דאין גומרין דינו של שור אלא בפניו מה שנופל ביד ב"ד חשיב היזה ניכר יי לפי שהיוק ניכר זה בא בפשיעת שומר חייב ואינו יכול לומר הרי שלך לפניך הבל לרבי יעקב לא חשיב מה שנופל ליד ב"די היזק ניכר כיון דחין נפסל ע"י שנפל בידיהם דאפילו לא נפל בידם היו גומרין דינו שלא בפניו דוכיון דחשיב היוק שחינו ניכר יכול לומר לו הרי שלך לפניך כמו

בחמץ שעבר עליו הפסח: תיובתא. ° אע"ג דמייתי אחרי כן תנאי קאמר תיובתה משום דכן הלכה דלה שמיה סיוקים: המבשל בשבת בשונג יאבל. פי׳ אפילו הוא עלמו ואפי׳

ששקל בהן משקלות כשרה לא קשיא הא בגופן הא בכנגדן בגופן מעשה קא עביד בהו ואי היזק שאינו ניכר שמיה היזק בדיני אדם נמי לחייב "אלא אידי ואידי בכנגדן ולא קשיא הא דאסח דעתיה הא דלא אסח דעתיה: מתיב רב פפא 🌣 גזל מטבע ונפסל תרומה ונטמאת חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך ואי אמרת היזק שאינו ניכר שמיה היזק האי גזלן הוא וממונא מעליא בעי שלומי תיובתא לימא כתנאי המטמא והמדמע והמנסך אחר שוגג ואחר מזיד חייב דברי ר"מ רבי יהודה אומר בשוגג פמור במזיד חייב מאי לאו בהא קמיפלגי דמר סבר היזק שאינו ניכר שמיה היזק ומר סבר לא שמיה היזק אמר רב נחמן בר יצחק דכולי עלמא היזק שאינו ניכר לא שמיה היזק והכא סבקנסו שוגג אמו מזיד קא מיפלגי דמר ס סבר קנסו שוגג אמו מזיד ומר סבר לא קנסו שוגג אטו מזיד ורמי דרבי מאיר אדרבי מאיר ורמי דרבי יהודה אדרבי יהודה יותניא יוהמבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר יבשוגג יאכל למוצאי שבת במזיד לא יאכל עולמית ר' יוחגן הסגדלר אומר בשוגג יאכל למוצאי שבת לאחרים ולא לו במזיד לא יאכל עולמית לא לו ולא לאחרים קשיא דרבי מאיר אדרבי מאיר קשיא דרבי יהודה אדרבי יהודה דר"מ אדרבי מאיר לא קשיא כי קנים בדרבגן בדאורייתא לא קנים והא מנסך דאורייתא הוא וקא קנים משום חומרא דעבודת כוכבים קנם ליה דר' יהודה אדר' יהודה לא קשיא כי לא קנים בדרבגן בדאורייתא קנים והא מנסך דאורייתא ולא קנים משום חומרא דעבודת כוכבים מיבדל בדילי מיניה ורמי דרבי מאיר אדר"מ בדאורייתא ידתניא ייהנומע בשבת בשוגג יקיים במזיד יעקר "ובשביעית בין בשוגג בין במזיד יעקר דברי ר"מ רבי יהודה אומר בשביעית בשוגג יקיים במזיד יעקר ובשבת בין בְשוגג בין במזיד יעקר ולטעמיך תקשה לך היא גופה מכדי הא דאורייתא והא דאורייתא מאי שנא שבת ומאי שנא שביעית אלא התם כדקתני מעמא א"ר מאיר מפני מה אני אומר בשבת בשוגג יקיים במזיד יעקר ובשביעית בין בשוגג בין במזיד יעקר מפני שישראל מונין לשביעית

דאם העתיה. א ומלאכה דנקט משום פרה אי נמי נקט אע״פ 🏻 ששקל בהן משקלות. שהיו מלויות בכף מאזנים והיה יודע משקלם 🦰 ונתן בשר לשקלו בכף שניה דלא עבד בהן מעשה בידיו אלא במחשבה מיפסלי: דרבה בכנגדן. כדפרישית ומתניתה דמשמע פסולות ששקל דמטמא בידים חייב היכא בגופן כדרך הטבחים לשקול בשר במים שיש להם כלי שיש בו שנתות

ונותנים מים בראשונה ונותנים בשר במים עד שהמים עולים לרושם השני וכוונהו כבר שבמשקל ליטרא או ב׳ ליטראות המים עולים ומגיעין לאותו הרושם: מסני׳ דאסה דעסיה. משמירתן ע"י המשקל ששקל בהם ונפסלו בהיסח הדעת דלמשמרת למי נדה כתיבח שלריכה שימור תמיד ומיהו בדיני אדם לא מיחייב דגרמא בעלמא הוא והא דרבא בדלא אסח: ונפסל. שפסלתו מלכות: נטמאת. מאליה: הרי שלך לפניך. ובלבד שישלם לו אותו עלמוש וקרינא בה והשיב את הגולה אשר גול (ויקרא ה) שהרי לא נשתנה: ואי שמיה היוק. מכדי מיגזל גזליה מדמשכיה וקם ליה ברשותיה וכי קמשלם ליה דבר הניזק משלם ליה ולא כמה שגזל: ר"מ סבר שמיה היוק. הלכך אף בשוגג חייב דאתרבי (ב"ק כו:) מפלע תחת פלעים: לא שמיה היוק. ובמויד הוא דמחייב משום קנסא: ר"מ קנים שוגג אטו מויד. ואע"ג דמויד גופיה קנסא הוא: בשוגג יאכל. הוא עלמו ואף בשבת: בשוגג יאכל. הוא עלמו: למולאי שבת. לאחר שהמתין בכדי שיעשו אבל בשבת לא דקנים שוגג אטו מזיד: בדרבי יוחנן הסנדלר יה גרס יאכל. דר' יוחנן סבר מעשה שבת אסורין באכילה ויליף לה מקראי בב"ק (דף עא.) ובכתובות (דף לד.): מטמא ומדמע איסורא דרבנן הוא ים כיון דלא שמיה היוק אין כאן איסורא דאורייתא ודברי סופרים לריכין חיזוק הלכך קנים אף השוגג אבל בישול בשבת איסורא דאורייתא הוא ולא שכיח דעברי עלה הלכך לא קנים: משום חומרא דע"ו. להרחיקו מן האיסור קנים ועבד ליה חיזוק: ור' יהודה. באיסור דאורייתא משום דעבד איסור חמור קנים להרחיקו אבל בדרבנן דקיל לא קנים את השוגג: משום חומרת דע"ו בדילי מיניה. ולא לריך למיקנסיה: ורמי. דאורייתא אדאורייתא הכא תני בשבת דאורייתא דלא קנים וגבי שביעית קתני בין בשוגג בין במזיד יעקר. וה"ה נמי דלר׳ יהודה קשיא אלא משום דתנא קמא ר"מ הוא נקט ליה

ומסקנא אליבא דתרווייהו מתרלינן לה: מונין ישראל לשביעית. ישראל

מונין שנות נטיעותיהן לשביעית לפי

שלריכין למנות שנות הנטיעה לערלה

ולרבעי כשיולה מחיסור ערלה ומחללין

אותו ברביעית הרואה מונה השנים

למפרע ויודע שנטעה בשביעית ואתי למשרי נטיעה בשביעית:

מוסף תוספות א. תימה, כיון דתלוי

בהיסח הדעת אמאי נקט לישמעינן בהשכיח דעתו בלא מעשה וי"ל [דאה"נ]. בהכחשה הרא"ש. ג. בידים. תוס׳ T. (דב)תפסוהו מאליהן, נמי חייב. תוס' נ"ק מה. ד"ה השתא. ה. כמו בחמץ . ועבר עלה״פ שהוא היזק . שאינו ניכר הלכך יכול מוס' ב"ק מה. ד"ה השתח. ו. וגמרו את דינו. מוס׳ מה. ד״ה השתח. אלא כאילו גמרו דינו שלא בפניו חשיב, לפי ח. מהו, ופשיט להתירא מהך דהמבי בשבת בשוגג יא ולאותה שבת קא בעי התם שוכח אני. תוס' הרח"ש. ט. דקאמר התם דרש ר׳ חייא בר רב משמיה דרב ואסורה לאכילה ביומיה ינסבין חבריא למימר ר׳ . הודה היא ומסיק ר' יהודה דמבשל. בובטיו. עום האוקם. ' ומשוי לא מ"ד. חומ' הרא"ש, יא. מה יוה"כ ל"ש שוגג ול"ש מזיד. תוס' הרח"ש. יב. משמע דלמוצ"ש שרי נמי הוק יאינו פו. דלמוצ״ש שו לדידיה. תוס׳ הרא״ש. יג. ועוד. ד. לגבי כהנים, חיישינן . דלמא. מום'

פסקי רי"ד

מתיב רב פפא גזל מטבע ונפסל תרומה ונטמאת חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך ואי ס״ד היזק שאינו ניכר שמיה היזק האי גזלן הוא וממונא מעליא בעי שלומי היזק ומפני שלא נשתנה . קרינן ביה והשיב את

בו ביום דמהכא מוכיח דלא קנים שוגג אטו מזיד וכן משמע בריש כירה (שבת דף לת.) גבי בעו מיניה מרבי חייא בר אבא שכח קדרה על גבי כירה בשבת ובישלה ™ במזיד לא יאכל פירוש בו ביום בין הוא בין אחרים ובמוצאי שבת שרי אפילו לדידיה וכן נמי שוגג דרבי יהודה דהא מתניתין בפ״ק דחולין יש היא (דף יד.) דתנן השוחט בשבת וביום הכפורים אע״פ שמתחייב בנפשו שחיטתו כשירה ומוקי לה כרבי יהודה " ופריך ונוקמה במזיד וכר' מאיר כו' וקתני שבת דומיא דיום הכפורים "א דאסור בו ביום בין לו בין לאחרים ותני נמי ושחיטתו כשרה לא שנא לו לא שנא לאחרים כדאמרי׳ התם על ר' יוחנן הסנדלר ב ובמזיד קאמר ר' יהודה לא יאכל עולמית היינו הוא אבל אחרים יאכלו במולאי שבת דאי בין הוא בין אחרים קאמר כר' יוחנן הסנדלר אם כן במרובה (ב"ק דף עא.) ובפרק אלו נערות (כסובות דף לד.) דפטרי רבנן טבח בשבת מתשלותי ארבעה וחמשה ומפרש דסברי לה כר' יוחנן הסנדלר דאמר מעשה שבת אסורין והויא שחיטה שאינה ראויה אמאי מוקי לה כר' יוחנן הסנדלר טפי מרבי יהודה דלדידיה נמי מעשה שבת אסורים ועוד דבעי מאי טעמא דר' יוחנן הסנדלר ולא בעי מאי טעמא דר' יהודה "ג כללא דמילתא מזיד דרבי מאיר שוגג דר' יהודה מזיד דר' יהודה שוגג דרבי יוחנן הסנדלר: בדאוריתא קנים. ואם תאמר והא מתניתין ר' יהודה היא וקתנים כהנים שפגלו במקדש

יקריקט ביא השיב את המשר באול (ב"ק צד:) תיובתא דחזקיה תיובתא והדרבה הרבה תקנות עשו חכמים לגולן כדי שיעשה תשובה כדאמרינן בהגוזל (ב"ק צד:) תיובתא דחזקיה תיובתא וכיון דאיתותב חזקיה הלכה כר יוחנון: נימא כתנאי המטמא והמדמע והמנסך אחד שונג ואחד מזיד חייב דברי ר"מ ר' יהודה אומר בשונג פטור במזיד חייב מאי לאו בהא קמיפלגי דמר סבר היוק שאינו ניכר שמיה היוק ומר סבר לא שמיה היוק אמר רב נחמן בר יצחק לא דכ"ע היוק שאינו ניכר לא שמיה היוק והכא בקנסו שוגג אטו מויד קמיפלגי דר"מ סבר קנסו שוגג אטו מויד ואי הודה סבר לא קנסו שוגג אטו מויד ואייג בעו מויד קמיפלגי דר"מ סבר קנס שוגג בעו מויד ואייג בעו מויד לא קניס אלא במטמא ומנסך דאית בהו מעשה אבל בגרמא דניוקין אע"ג דמיחייב ר"מ כדאמרן בהגדול עצים 6) בהלכות נתן לאומנים לתקן ה"מ במזיד שעשה הגרמא בכוונה אבל אם באה לו בשגגה ובאונס בלי כוונה לא מצאנו שחייב ר"מ תדע

שוגגין פטורין ויש לומר דחי קנסינן להו שוגגין יד ממנעו ולח עבדי טו: